

SVENSKA
BILJARDFÖRBUNDET
SWEDISH BILLIARD FEDERATION

WORLD POOL-BILLIARD
ASSOCIATION

Pool Biljard – Allmänna Spelregler

Översättning av WPA "Pool Billiards – The Rules of Play"
(Effective 15/3/2016)

Svensk översättning version 2018-11-01

Tillägg

I händelse av oklarheter och/eller om en tvist uppstår vad avser hur en regel skall tolkas, så gäller WPA:s regler på originalspråket (engelska).

Kommentarer till den engelska originaltexten samt den svenska översättningen:

1. För enkelhetens skull har maskulina pronomen används i texten och inte för att peka ut något speciellt kön av vare sig spelare, domare eller tävlingsledare.
2. Ordet "spel" syftar på en speciell disciplin i t.ex. Nine Ball, inte till varje upplägg i ett spel.
3. Avsnittet (5) avseende Black Ball är inte översatt till svenska då det för närvarande inte arrangeras tävlingar i spelet som är sanktionerade av SBF. Istället hänvisas till WPA:s originaldokument.
4. Notera även dokumentet "Nationella Poolbestämmelser" vars regler och föreskrifter överskrider internationella spelregler och tävlingsföreskrifter vid tävling som sanktionerats av SBF.

Innehåll

1. Allmänna regler	5
1.1 Spelares ansvar.....	5
1.2 Tekning	5
1.3 Användande av utrustning	5
1.4 Återplacering av bollar.....	6
1.5 Boll i hand.....	6
1.6 Annonserad stöt (Dessäng)	6
1.7 Bollar som rör sig.....	6
1.8 Återplacering av bollar.....	7
1.9 Påverkan av utomstående.....	7
1.10 Protest.....	7
1.11 Uppgiven match	7
1.12 Dödläge	7
2. Nine Ball	8
2.1 Bestämma öppningsstöt	8
2.2 Upplägg i Nine Ball	8
2.3 Korrekt öppningsstöt.....	8
2.4 Stöten efter sprängning – Push Out.....	9
2.5 Fortsatt spel.....	9
2.6 Återplacering av bollar – Nine ball.....	9
2.7 Standardfel	9
2.8 Allvarliga fel	10
2.9 Dödläge	10
3. Eight Ball.....	11
3.1 Bestämma öppningsstöt	11
3.2 Upplägg i Eight Ball	11
3.3 Korrekt öppningsstöt.....	11
3.4 Öppet bord/Val av grupp.....	12
3.5 Fortsatt spel.....	12
3.6 Stötar som måste annonseras	12
3.7 Återplacering av bollar.....	12
3.8 Förlust av upplägg.....	12
3.9 Standardfel	13
3.10 Allvarliga fel	13

3.11 Dödläge	13
4. 14-1 Kontinuerlig nummerboll.....	14
4.1 Bestämma öppningsstöt	14
4.2 Uppläggning av bollar.....	14
4.3 Öppningsstöten.....	14
4.4 Fortsatt spel och vinst av match.....	14
4.5 Stötar som måste annonseras	14
4.6 Återplacering av bollar.....	14
4.7 Poängberäkning.....	15
4.8 Speciella situationer vid uppläggning av bollar	15
4.9 Standardfel	16
4.10 Fel i öppningsstöten	16
4.11 Allvarliga fel	16
4.12 Dödläge	16
6. Felstötar	17
6.1 Köbollen går i hål eller hoppar av bordet	17
6.2 Fel bollträff	17
6.3 Ingen boll i vall efter träff	17
6.4 Ingen fot i golvet vid stöt	17
6.5 Boll som hoppar av bordet	17
6.6 Touché.....	17
6.7 Dubbelstöt/Pressbollar	17
6.8 Fösning.....	18
6.9 Bollar som fortfarande rör sig.....	18
6.10 Fel placering av köboll.....	18
6.11 Felaktigt spel bakom huvudlinjen	18
6.12 Biljardkö på bordet.....	18
6.13 Stöta när det inte är spelarens tur	18
6.14 Tre fel i rad.....	18
6.15 Långsamt spel	19
6.16 Fel på Magic Rack	19
6.17 Osportsligt uppträdande	19
7. Regler/Reglemente för Rullstolstävlingar	20
7.1 Spelares behörighet	20
7.2 Överträdelse som resulterar i fel.....	20
7.3 Krav på rullstol.....	20

8. Definitioner som används i reglerna	21
8.1 Delar av bordet.....	21
8.2 Stöt	22
8.3 Gjord boll	22
8.4 Boll i vall.....	23
8.5 Boll som lämnar bordet.....	23
8.6 Förlöp	23
8.7 Köboll.....	23
8.8 Nummerbollar	23
8.9 Set.....	23
8.10 Triangel/Upplägg	23
8.11 Sprängning/Öppningsstöt.....	23
8.12 Ingångar	24
8.13 Bollars position	24
8.14 Lägga tillbaks bollar på bordet.....	24
8.15 Återskapa bollar position.....	24
8.16 Hoppstöt	24
8.17 Safestöt.....	24
8.18 Kix.....	24
9. Ten Ball	25
9.1 Bestämma öppningsstöt	25
9.2 Upplägg i Ten Ball	25
9.3 Korrekt öppningsstöt.....	25
9.4 Stöten efter sprängning – Push Out.....	25
9.5 Annonsera och göra bollar	26
9.6 Safe.....	26
9.7 Felaktigt gjorda bollar	26
9.8 Fortsatt spel	26
9.9 Återplacering av bollar.....	26
9.10 Standardfel	27
9.11 Allvarliga fel	27
9.12 Dödläge	27

1. Allmänna regler

De allmänna reglerna skall användas i alla spel om inte specifika regler finns. I tillägget ”Allmänna Tävlingsföreskrifter” finns regler som inte är direkt relaterade till spelets regler, såsom utrustning och organiserande av arrangemang.

Spelen i pool spelas på ett plant bord, klätt med duk och avgränsat av gummivallar. Spelaren använder en kö för att stöta på en köboll som i sin tur träffar objektbollar. Målet är att sänka objektbollar i sex hål placerade längs den avgränsande gummivallen. Spelen varierar med avseende på vilka objektbollar som är tillåtna att träffa med köbollen och förutsättningarna för att vinna ett upplägg.

1.1 Spelares ansvar

Det är spelarens skyldighet att känna till de regler, bestämmelser och tidsplaner som gäller för tävlingen. Medan tävlingens funktionärer skall göra sitt yttersta för att ha all sådan information färdig i god tid för spelarna, vilar det slutgiltiga ansvaret på spelaren själv.

1.2 Tekning

Tekningen är spelets första stöt och avgör spelordningen. Spelaren som vinner tekningen avgör vem som skall starta spelet.

Spelarna har varsin boll placerad bakom huvudlinjen. Spelarna stöter ungefär samtidigt och bollen måste få kontakt med fotvallen och sedan komma så nära huvudvallen som möjligt.

Tekningen är förlorad om spelarens boll:

- (a) Bollen rullar in på motståndarens bords halva;
- (b) har kontakt med fotvallen mer än en gång;
- (c) går i hål eller hoppar av bordet;
- (d) träffar långvallen; eller
- (e) bollen stannar i hörnhål bakom den förlängda linjen av kortvallens spets.

Dessutom är tekningen förlorad om ett standardfel begås, förutom [6.9 Bollar som fortfarande rör sig](#).

Spelarna får teka igen om:

- (a) en spelare stöter efter att motståndarens boll har träffat fotvallen;
- (b) det går inte att avgöra vilken boll som ligger närmast huvudvallen; eller
- (c) båda tekningarna är felaktiga.

1.3 Användande av utrustning

Utrustningen måste följa reglerna för WPA:s specifikationer. I allmänhet är spelarna inte tillåtna att introducera ny utrustning till spelet. Om spelaren är osäker på hur han får använda utrustningen så skall han rådgöra med tävlingsledningen innan matchen börjar. Utrustningen skall användas endast till det den ursprungligen är tänkt att användas till. (se [6.16 Osportsligt uppträdande](#).)

- (a) Spelkö Spelaren tillåts att byta kö under matchen, så som sprängkö, hoppkö och spelkö. Spelaren får använda förlängare för att öka köns längd.
- (b) Krita Spelaren får använda krita för att förhindra "kix". Han får använda sin egen krita så länge den inte missfärgar klädet.
- (c) Kratta Spelaren får använda en kratta för att stödja kön under stöt. Spelaren får använda sin egen kratta så länge den är liknande standardkrattan.
- (d) Handske Spelaren får använda en handske för bättre grepp eller glid funktion.
- (e) Puder Spelaren får använda puder så länge det inte överdrivs och lämnar märken på bordet.

1.4 Återplacering av bollar

Bollar återplaceras (återgår till spel på bordet) genom att placera dem på fotpricken utan att flytta bollar som redan ligger på bordet. Om bollen inte kan läggas på fotpricken så skall den läggas så nära rakt bakom som det går och i kontakt (om det är möjligt) med den boll som hindrar upplägget på prick. Om köbollen är de bollar som hindrar upplägget på prick så skall bollen som läggs upp inte ha kontakt med köbollen. Om bollar hindrar upplägg bakom fotpricken så skall bollen läggas ovanför densamma.

1.5 Boll i hand

När spelaren har boll i hand så får han placera köbollen var han vill på bordet (se [8.1 Delar av bordet](#)) och får fortsätta att justera köbollen tills han gör sin stöt. (se [8.2 Stöt](#).) Spelaren får använda hela kön för att placera köbollen, däremot inte köladret i en framåtriktad rörelse. I en del spel och vid sprängningar, placeras köbollen ovanför huvudlinjen vid boll i hand. (se [6.10 Fel placering av köboll](#), och [6.11 Felaktig stöt bakom huvudlinjen](#).) När spelaren har boll i hand bakom huvudlinjen och alla spelbara bollar är bakom densamma så får han lägga den boll som är närmast huvudlinjen på fotpricken. Om två bollar är exakt lika nära huvudlinjen så får spelaren välja vilken han vill lägga på fotpricken. En boll som ligger mitt på huvudlinjen är spelbar.

1.6 Annonserad stöt (Dessäng)

I spel där spelaren skall ange dessäng så måste både boll och hål anges för alla stötar som inte är uppenbara. Detaljer såsom antal vallar eller kontakt med andra bollar behöver inte anges. Bara en boll kan annonseras vid varje stöt. För att en dessängstöt skall räknas så måste domaren förstå spelarens avsikt, om det föreligger någon som helst risk för missförstånd exempelvis vid kombinationsstötar eller vallstötar så ska boll och hål annonseras. Om domaren eller motståndaren inte är klar över spelarens avsikt så får dessa be spelaren annonsera stöten.

I ett dessängspel så kan spelaren välja att spela "safe" istället för att försöka göra en boll och stöten går över till motståndaren. Huruvida bollar blir återplacerade efter en "safe" beror på det speciella spelets regler.

1.7 Bollar som rör sig

En boll kan flytta sig utan att någonting rör vid den. Detta kan bero på hårstrån, krita eller annat. Om inte bollen går i hål beroende på detta så räknas det som normalt och bollen återplaceras inte. Om bollen däremot går ned i ett hål beroende på detta så skall den återplaceras så exakt som möjligt där den senast låg. Om en boll faller ned i ett hål under eller

just efter en stöt, och detta har en inverkan på stötens resultat, skall domaren återplacera stöten och den skall göras om. En spelare gör inget fel om en boll rör sig av egen kraft. Se [8.3 Gjord boll](#).

1.8 Återplacering av bollar

Om det blir nödvändigt att bollarna skall återplaceras eller rengöras, skall domaren återplacera bollarna efter bästa förmåga. Spelarna måste acceptera domarens omdöme vid återplacering.

1.9 Påverkan av utomstående

Om utomstående påverkar resultatet av en stöt skall domaren återplacera bollarna som de låg före stöten och stöten spelas om. Om den utomstående påverkan inte hade något att göra med resultatet av stöten skall domaren återplacera de flyttade bollarna och spelet fortsätter. Om bollarna inte kan återplaceras till sina ursprungliga positioner skall situationen behandlas som ett dödläge (se [1.12 Dödläge](#).)

1.10 Protest

Om en spelare anser att domaren har gjort ett fel så kan han be domaren att överväga sitt beslut eller frånvaro av beslut. Domarens beslut är sedan definitivt. Om spelaren ändå känner sig feldömd i situationen så kan han överklaga till tävlingsledningen. Domaren pausar matchen medan tävlingsledningen hanterar överklagandet. (Se även avsnitt (d) under [6.17 Sportsligt uppträdande](#)) Foul måste annonseras omedelbart när de inträffar (se [6. Felstötter](#).)

1.11 Uppgiven match

Om en spelare ger upp så förlorar han matchen. Till exempel, om spelaren skruvar isär sin kö eller kastar in en handduk när motståndaren har en matchavgörande stöt, anses det att spelaren har gett upp.

1.12 Dödläge

Om domaren anser att spelarna inte försöker att avsluta upplägget så kan han besluta att spelarna får tre ingångar var vid bordet. Om domaren fortfarande anser att ingen försöker att avsluta upplägget så döms ”dödläge”. Om båda spelarna är överens så kan ”dödläge” dömas innan spelarna gör sina tre stötter. Förfarandet vid ”dödläge” framgår av de speciella reglerna för de olika spelen.

2. Nine Ball

Nine Ball spelas med nio bollar nummerade från ett till nio och en köboll. Vid varje stöt måste köbollen först träffa den nummerboll på bordet som har det lägsta numret, men bollarna behöver inte göras i nummerordning. En spelare som gör en boll med en korrekt stöt får fortsätta tills han missar, gör ett fel, eller vinner upplägget genom att göra nian. Spelaren erhåller en poäng för varje gjord nia. Efter en missad stöt, skall motståndaren fortsätta från det läge, som den förra spelaren lämnat, men efter ett fel får motståndaren fortsätta med boll i hand över hela bordet. Spelarna behöver inte ange dessäng. En match slutar när en av spelarna uppnår den förutbestämde distansen.

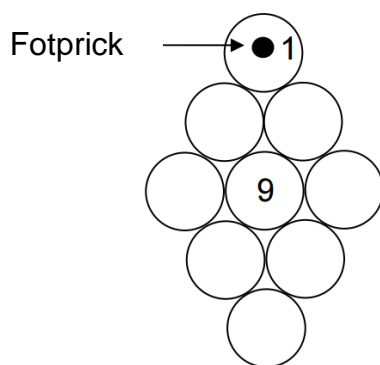
2.1 Bestämma öppningsstöt

Den spelare som vinner tekningen bestämmer vem som skall göra öppningsstöten (se [1.2 Tekning](#).) Varannan sprängning är standard, men §15 i Allmänna tävlingsföreskrifter kan också tillämpas.

2.2 Upplägg i Nine Ball

Nummerbollarna läggs upp så nära varandra som möjligt i en diamantform, med boll nummer ett längst upp och på fotpricken och boll nummer nio i mitten av diamanten. Övriga bollar har ingen speciell placering.

[Kommentar, svensk översättning: Notera att placering av upplägget kan avvika från dessa regler enligt de nationella poolbestämmelserna som överskrider internationella regler vid tävling som sanktionerats av Svenska Biljardförbundet]

Upplägg i Nine Ball

2.3 Korrekt öppningsstöt

Följande regler gäller vid öppningsstöt:

- Spelaren som gör öppningsstöten börjar med boll i hand bakom huvudlinjen; och
- Någon boll måste gå i hål eller minst 4:a bollar måste gå i vall annars är öppningsstöten fel. Se även §18 i Allmänna tävlingsföreskrifter.

2.4 Stöten efter sprängning – Push Out

Om inget fel har gjorts i öppningsstöten, har spelaren som gör stöten efter sprängning möjlighet att göra en "Push Out". Han måste klargöra för domaren (motståndaren, vid spel utan bordsdomare) att han tänker göra en "Push Out". Vid en "Push Out" tas ingen hänsyn till reglerna [6.2 Fel Bollträff](#) och [6.3 Ingen boll i vall efter träff](#). Om inget fel begås i stöten har inkommande spelare möjlighet att ta läget som det ligger eller låta stöten gå tillbaka till spelaren som gjorde "Push Out". Alla bollar som går i hål vid en "Push Out" förblir kvar i hål, utom boll nummer nio som återplaceras på fotpricken eller närmast bakom.

2.5 Fortsatt spel

Om spelaren med en korrekt stöt sänker någon boll i sin stöt (Undantag för Push Out, se [2.4 Stöten efter sprängning – Push Out](#)), får han fortsätta att stöta. Om han med en korrekt stöt sänker boll nummer nio (undantag för Push Out), så vinner han upplägget. Om spelaren misslyckas med att göra en boll eller gör en foul, går stöten över till nästa spelare, och om ingen foul har gjorts, måste den inkommande spelaren stöta från den position bollarna ligger i.

2.6 Återplacering av bollar – Nine ball

Om nian görs i en felstöt eller Push Out, eller hoppar av bordet, skall den återplaceras (se [1.4 Återplacering av bollar](#).) Inga andra bollar än nian kan återplaceras.

2.7 Standardfel

Om spelaren begår ett standardfel så går stöten över till motståndaren. Den inkommande spelaren har då boll i hand över hela bordet. (Se även [1.5 Boll i hand](#))

Följande är standardfel i Nine Ball:

[6.1 Köbollen går i hål eller hoppar av bordet](#)

[6.2 Fel bollträff](#)

[6.3 Ingen boll i vall efter träff](#)

[6.4 Ingen fot i golvet vid stöt](#)

[6.5 Boll som hoppar av bordet](#)

[6.6 Touché](#) (reglerna för touché kan variera beroende på tävling)

[6.7 Dubbelstöt/Pressbollar](#)

[6.8 Fösning](#)

[6.9 Bollar som fortfarande rör sig](#)

[6.10 Fel placering av köboll](#)

[6.12 Biljardkö på bordet](#)

[6.13 Stöta när det inte är spelarens tur](#) (se även [6.17 Osportsligt uppträdande](#))

[6.15 Långsamt spel](#) (bara då shot clock används)

[6.16 Fel på Magic Rack](#)

2.8 Allvarliga fel

Tre fel i rad ([6.14 Tre fel i rad](#)) gör att spelaren som begår felen förlorar upplägget. Vid osportsligt uppträdande ([6.17 Osportsligt uppträdande](#)) avgör domare eller tävlingsledare omfattningen av straffet som ska vara i paritet med hur allvarlig överträdelsen är.

2.9 Dödläge

Om ett dödläge uppstår (se [1.12 Dödläge](#)) där ingen av spelarna kan eller vill försöka avsluta upplägget, skall det spelas om. Den spelare som öppnade det aktuella upplägget öppnar även omspelet.

3. Eight Ball

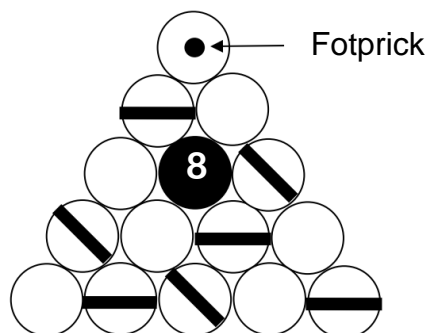
Eight Ball är ett dessängspel som spelas med en köboll och femton färgade bollar numrerade från 1 till 15. En spelare skall göra bollarna från 1 till 7 (låga) och den andra spelaren från 9 till 15 (höga). Alla bollar ur den egna serien måste göras innan ett försök på åttan är tillåtet. Alla stötar måste annonseras.

3.1 Bestämna öppningsstöt

Den spelare som vinner tekningen bestämmer vem som skall göra öppningsstöten (se [1.2 Tekning](#).) Varannan sprängning är standard, men §16 i Allmänna tävlingsföreskrifter kan också tillämpas.

3.2 Upplägg i Eight Ball

De 15 nummerbollarna läggs upp så nära varandra som möjligt i triangelform, med toppbollen på fotpricken. En boll från varje bollgrupp skall ligga i de två nedre hörnen av triangeln, boll nummer åtta skall ligga i mitten. Övriga bollar har ingen speciell placering.

Upplägg i Eight Ball

3.3 Korrekt öppningsstöt

Följande regler gäller vid öppningsstöt:

- (a) Öppningsstöten utförs med köbollen bakom huvudlinjen.
- (b) Inga bollar behöver anges, och köbollen behöver inte träffa någon speciell nummerboll först.
- (c) Om spelaren som gör öppningsstöten sänker någon boll utan att göra något fel, får han fortsätta att spela, och bordet är fortfarande öppet. (se [3.4 Öppet bord/Val av grupp](#).)
- (d) Om ingen boll går i öppningsstöten, måste minst fyra nummerbollar gå i någon vall, annars är stöten en felaktig öppningsstöt, och den inkommande spelaren har följande alternativ:
 - (1) Acceptera läget, eller
 - (2) lägga upp bollarna igen och själv spränga, eller
 - (3) lägga upp bollarna igen och låta motståndaren spränga igen.
- (e) Att göra åttan i en godkänd öppningsstöt är inte ett fel. Om åttan går i sprängningen har spelaren som gjorde åttan följande alternativ:
 - (1) återplacera åttan och fortsätta spela, eller
 - (2) göra en ny öppningsstöt.

- (f) Om den spelare som gör öppningsstöten sänker boll nummer åtta samtidigt som han förlöper med köboll (se [8.6 Förlöp](#)), har motståndaren följande alternativ:
 - (1) återplacera åttan och spela med boll i hand bakom huvudlinjen; eller
 - (2) göra en ny öppningsstöt.
- (g) Om någon nummerboll hoppar av bordet i en öppningsstöt, är det en felstöt. Avhoppade bollar läggs i hål (utom åttan som återplaceras); och den inkommande spelaren har möjlighet att
 - (1) Acceptera läget, eller
 - (2) ta boll i hand bakom huvudlinjen.
- (h) Om spelaren som gör öppningsstöten gör ett fel som inte nämns ovan, har den inkommande spelaren möjlighet att
 - (1) Acceptera läget, eller
 - (2) ta boll i hand bakom huvudlinjen.

3.4 Öppet bord/Val av grupp

Innan val av bollgrupp är gjord är bordet ”öppet” och före varje stöt så måste spelaren ange boll och hål. Om spelaren med en godkänd stöt gör den annonserade bollen så har han också valt denna bollgrupp. Om spelaren misslyckas med att göra den annonserade bollen är bordet fortfarande ”öppet” och stöten går över till motståndaren. När bordet är ”öppet” får man träffa vilken nummerboll som helst förutom åttan.

3.5 Fortsatt spel

Spelaren fortsätter vid bordet så länge han fortsätter att med en korrekt stöt göra bollar, eller tills han vinner upplägget genom att korrekt göra åttan.

3.6 Stötar som måste annonseras

I varje stöt, utom öppningsstöten, måste stöten annonseras enligt [1.6 Annonserad stöt \(Dessäng\)](#). Åttan kan bara annonseras efter att spelaren har gjort alla bollar i sin serie. Spelaren kan annonsera ”safe”, då går stöten över till motståndaren efter att spelaren har avslutat sin stöt. Bollar som görs i en stöt där ”safe” annonserats blir kvar i hål (se [8.17 Safestöt](#)).

3.7 Återplacering av bollar

Om åttan går i hål eller hoppar av bordet i en öppningsstöt, läggs den upp på fotpricken eller upplägget görs om. (Se [3.3 Korrekt öppningsstöt](#) och [1.4 Återplacering av bollar](#)) Inga andra nummerbollar kan någonsin återplaceras.

3.8 Förlust av upplägg

Spelaren förlorar upplägget om han:

- (a) gör en felstöt när han sänker åttan;
- (b) gör åttan innan alla bollar i sin egen serie är gjorda;
- (c) gör åttan i ett annat hål än det som annonserats; eller
- (d) spelar så att åttan hoppar av bordet.

Dessa regler gäller inte öppningsstöten (Se [3.3 Korrekt öppningsstöt](#)).

3.9 Standardfel

Om spelaren begår ett standardfel så går stöten över till motståndaren. Den inkommande spelaren har då boll i hand över hela bordet (bakom huvudlinjen vid fel i öppningsstöt.)

Följande är standardfel i Eight Ball:

[6.1 Köbollen går i hål eller hoppar av bordet](#)

[6.2 Fel bollträff.](#) Köbollen träffar inte en boll från den egna gruppen först. Gäller ej när bordet är ”öppet”. (Se [3.4 Öppet bord/Val av grupp](#))

[6.3 Ingen boll i vall efter träff](#)

[6.4 Ingen fot i golvet vid stöt](#)

[6.5 Boll som hoppar av bordet](#)

[6.6 Touché](#) (reglerna för touché kan variera beroende på tävling)

[6.7 Dubbelstöt/Pressbollar](#)

[6.8 Fösning](#)

[6.9 Bollar som fortfarande rör sig](#)

[6.10 Fel placering av köboll](#)

[6.11 Felaktig stöt bakom huvudlinjen](#)

[6.12 Biljardkö på bordet](#)

[6.13 Stöta när det inte är spelarens tur](#) (se även [6.17 Osportsligt uppträdande](#))

[6.15 Långsamt spel](#) (bara då shot clock används)

[6.16 Fel på Magic Rack](#)

3.10 Allvarliga fel

Felen som finns under [3.8 Förlust av upplägg](#), gör att spelaren förlorar det pågående upplägget. Vid osportsligt uppträdande ([6.17 Osportsligt uppträdande](#)) avgör domare eller tävlingsledare omfattningen av straffet som ska vara i paritet med hur allvarlig överträdelsen är.

3.11 Dödläge

Om ett dödläge uppstår (se [1.12 Dödläge](#)) där ingen av spelarna kan eller vill försöka avsluta upplägget, skall det spelas om. Den spelare som öppnade det aktuella upplägget öppnar även omspelet.

4. 14-1 Kontinuerlig nummerboll

14-1 Kontinuerlig nummerboll, även kallat straight pool, spelas med femton nummerade bollar och en köboll. Varje korrekt annonserad och gjord boll belönas med en poäng och spelaren som först når en förutbestämd poängsumma vinner matchen. 14-1 är kontinuerligt så till vida att när fjorton bollar är gjorda läggs dessa upp igen och spelaren fortsätter.

4.1 Bestämma öppningsstöt

Den spelare som vinner teckningen bestämmer vem som skall göra öppningsstöten (se [1.2 Tekning](#)).

4.2 Uppläggning av bollar

Vid öppningsstöten läggs alla femton bollar i en triangel med toppbollen placerad på fotpricken. När bollarna åter läggs upp lämnas toppbollens plats ledig vid uppläggning av fjorton bollar. En utritad markering av triangeln används för att avgöra om en boll befinner sig i triangelområdet.

4.3 Öppningsstöten

Följande regler gäller vid öppningsstöten:

- (a) Spelaren har köboll i hand bakom huvudlinjen.
- (b) Om ingen annonserad boll går i hål måste köbollen och två objektbollar gå i vall, annars betraktas detta som ett fel i öppningsstöten. (Se [8.4 Boll i vall](#)) Detta bestraffas med två poängs avdrag för spelaren som gjort öppningsstöten. (Se [4.10 Fel i öppningsstöten](#)) Spelaren som inte gjort öppningsstöten kan då välja att spela på bollarna som de ligger eller att låta samma spelare göra en ny öppningsstöt, tills han gör en korrekt öppningsstöt eller motståndaren väljer att spela som bollarna ligger. (Se [4.11 Allvarliga fel](#))

4.4 Fortsatt spel och vinst av match

Spelaren är kvar vid bordet så länge han fortsätter att korrekt göra annonserade bollar eller vinner matchen efter att ha uppnått en förutbestämd poängsumma. När fjorton bollar är gjorda avbryts spelet tillfälligt och dessa läggs upp på nytt.

4.5 Stötar som måste annonseras

Bollar skall annonseras enligt [1.6 Annonserad stöt \(Dessäng\)](#). Spelaren kan annonsera ”safe” varpå stöten går över till motståndaren och eventuella bollar som gått i hål återplaceras på fotpricken.

4.6 Återplacering av bollar

Om bollar görs i samband med felstöt eller safestöt eller utan korrekt annonsering och om boll hoppar över bordet tas dessa upp och placeras på fotpricken. (Se [1.4 Återplacering av bollar](#)) Om den femtonde bollen i ett upplägg skall tas upp och de fjorton bollarna inte vidrörts, läggs denna på den tomma platsen på fotpricken. Domaren får använda triangeln för att säkerställa att bollarna ligger press.

4.7 Poängberäkning

Spelaren får en poäng för varje annonserad och korrekt gjord boll, och om ytterligare bollar går i håll i samma stöt får spelaren en poäng för varje av dessa bollar. Fel bestraffas med en poängs avdrag för spelaren som begått felet. Poängsumman kan på grund av detta vara negativ

4.8 Speciella situationer vid uppläggning av bollar

När köbollen eller den femtonde bollen hindrar uppläggning av fjorton bollar vid nytt upplägg, gäller följande specialregler. En boll betraktas hindra nytt upplägg om den befinner sig innanför eller tangerar utkanten av triangeln. Domaren kan svara på om en boll hindrar upplägg av bollar.

- Om den femtonde bollen gjordes samtidigt som den fjortonde, läggs alla femton bollar upp i triangeln.
- Om båda bollarna hindrar nytt upplägg, läggs alla femton bollar upp i triangeln och spelaren har köboll i hand bakom huvudlinjen.
- Om endast objektbollen hindrar nytt upplägg, placeras denna på huvudpricken, eller på mittpricken om huvudpricken blockeras av köbollen.
- Om endast köbollen hindrar nytt upplägg, placeras den som följer: om objektbollen befinner sig framför eller på huvudlinjen har spelaren köboll i hand bakom huvudlinjen; om objektbollen befinner sig bakom huvudlinjen, placeras köbollen på huvudpricken, eller på mittpricken om huvudpricken är blockerad av objektbollen. Oavsett fallet finns inga restriktioner gällande vilken boll spelaren väljer att spela på som första boll efter nytt upplägg.

Vad gör man om:	Köbollen är i triangelområdet	Köbollen är inte i triangelområdet och inte på huvudpricken*	Köbollen är på huvudpricken*
Sista nummerbollen är i triangeln	Nummerboll: Fotprick Köboll: Boll i hand i huvudfältet	Nummerboll: Huvudprick Köboll: Där den ligger	Nummerboll: Mittprick Köboll: Där den ligger
Sista nummerbollen är i håll	Nummerboll: Fotprick Köboll: Boll i hand i huvudfältet	Nummerboll: Fotprick Köboll: Där den ligger	Nummerboll: Fotprick Köboll: Där den ligger
Sista nummerbollen är i huvudfältet men inte på huvudpricken*	Nummerboll: Där den ligger Köboll: Huvudprick		
Sista nummerbollen är inte i huvudfältet och inte i triangelområdet	Nummerboll: Där den ligger Köboll: Boll i hand i huvudfältet		
Sista nummerbollen är på huvudpricken*	Nummerboll: Där den ligger Köboll: Mittprick		*På huvudprick betyder att upplägg på huvudpricken hindras

4.9 Standardfel

Om spelaren begår ett standardfel dras en poäng från poängsumman, eventuella gjorda bollar placeras på fotpricken och stöten går över till motståndaren. Köbollen ligger kvar i sin position med undantag av specifika situationer markerade med () nedan.

Följande är standardfel i 14-1:

- [6.1 Köbollen går i håll eller hoppar av bordet](#) (Boll i hand bakom huvudlinjen, se [1.5 Boll i hand](#))
- [6.3 Ingen boll i vall efter träff](#)
- [6.4 Ingen fot i golvet vid stöt](#)
- [6.5 Boll som hoppar av bordet](#)
- [6.6 Touché](#) (reglerna för touché kan variera beroende på tävling)
- [6.7 Dubbelstöt/Pressbollar](#)
- [6.8 Fösning](#)
- [6.9 Bollar som fortfarande rör sig](#)
- [6.10 Fel placering av köboll](#)
- [6.11 Felaktig stöt bakom huvudlinjen](#) (Fel enligt andra stycket under 6.11 leder till boll i hand bakom huvudlinjen för motståndaren)
- [6.12 Biljardkö på bordet](#)
- [6.13 Stöta när det inte är spelarens tur](#) (se även [6.17 Osportsligt uppträdande](#))
- [6.15 Långsamt spel](#) (bara då shot clock används)
- [6.16 Fel på Magic Rack](#) [Kommentar till den svenska översättningen: Detta fel anges som standardfel på originalspråket, trots att WPA förbjuder användningen av Magic Rack i 14-1, se §4 i de Allmänna Tävlingsföreskrifterna]

4.10 Fel i öppningsstöten

Ett fel i öppningsstöten bestraffas med två poängs avdrag, tidigare nämnt i [4.3 Öppningsstöten](#), såväl som ett möjligt val av motståndaren att låta bollarna läggas upp på nytt. Om både ett standardfel och ett fel i öppningsstöten sker samtidigt, räknas detta som ett fel i öppningsstöten.

4.11 Allvarliga fel

För regel [6.14 Tre fel i rad](#), räknas endast standardfel. Ett fel i öppningsstöten räknas inte som ett av de tre felen. En poäng dras av som vanligt vid det tredje felet, därefter dras ytterligare femton poäng av och spelaren som gjort felen är nere på noll fel igen. Alla femton bollar läggs upp igen och spelaren som gjort felen måste göra en ny korrekt öppningsstöt.

För [6.17 Osportsligt uppträdande](#) väljer domaren straff beroende på regelbrottets karaktär.

4.12 Dödläge

Om ett dödläge inträffar (Se [1.12 Dödläge](#)), gör spelarna en ny teckning för att avgöra vem som gör en ny öppningsstöt.

6. Felstöt

Följande punkter är ”Fel” i pool-biljard när de ingår i de specifika reglerna för det speciella spelet. Om flera fel begås i samma stöt så döms det efter det grävsta felet. Om inte motståndare eller domare har protesterat innan nästa stöt utförs, räknas det som om felet ej har inträffat.

6.1 Köbollen går i hål eller hoppar av bordet

Om köbollen går i hål eller hoppar av bordet så är det en felstöt. Se [8.3 Gjord boll](#) och [8.5 Boll som lämnar bordet](#).

6.2 Fel bollträff

I de spel där det krävs att köbollen träffar en speciell boll först, är det en felstöt om den inte gör det.

6.3 Ingen boll i vall efter träff

Om ingen boll går i hål i en stöt, så måste köbollen träffa någon boll, och efter den träffen så måste någon boll (köboll eller nummerboll) träffa någon vall, annars är det en felstöt. (Se [8.4 Boll i vall](#))

6.4 Ingen fot i golvet vid stöt

Om spelare inte har minst en fot i golvet när kölädret träffar köbollen, är det en felstöt.

6.5 Boll som hoppar av bordet

Det är en felstöt om någon nummerboll hoppar av bordet. Om den skall återplaceras eller ligger kvar i hål, beror på reglerna i det speciella spelet. (Se [8.5 Boll som lämnar bordet](#))

6.6 Touché

Det är en felstöt att röra, flytta eller på något sätt ändra bollbanan på någon nummerboll annat än den normala kontakten boll mot boll under stöt. Det är en felstöt att röra, flytta eller på något sätt ändra bollbanan på köbollen, undantaget när det är ”boll i hand” eller den normala kontakten mellan köläder och köboll i en framåtriktad stöt. Spelaren är ansvarig för det material han använder vid bordet så som krita, kratta, kläder, sitt hår, kroppen, och köbollen vid ”boll i hand”, som kan vara inblandade i den här typen av felstöt. Om en touché är oavsiktlig är det ett standardfel, men om det är avsiktligt är det [6.17 Osportsligt uppträdande](#).

6.7 Dubbelstöt/Pressbollar

Om kön träffar köbollen mer än en gång i en stöt, är det en felstöt. Om köbollen ligger nära en nummerboll men inte press och spelkön har kontakt med köbollen när nummerbollen träffas, är det en felstöt. Om köbollen är väldigt nära nummerbollen och köbollen bara snuddar nummerbollen vid stöt, anses den som godkänd, även om kön har kontakt med köbollen när nummerbollen träffas. Om köbollen ligger press med en nummerboll, är det tillåtet att spela rakt mot nummerbollen utan att det blir dubbelstöt (förutsatt att det är den korrekta nummerbollen som träffas, beroende på vilket spel som spelas) och om nummerbollen rör sig vid en sådan stöt är den att betrakta som träffad av köbollen. Vid den

typen av stötar måste även hänsyn tas till bollar som ligger framför de två pressbollarna, dessa kan inverka så att det blir en dubbelstöt i alla fall. Köbollen anses inte ligga press med någon nummerboll så länge det inte har godkänts av motståndare eller domare. Det är spelarens ansvar att få detta godkännande innan stöten utförs. Om man spelar ifrån en boll som ligger press, anses det som att bollarna inte har träffat varandra om inte annat anges i de speciella reglerna för det aktuella spelet.

6.8 Fösning

Det är en felstöt att förlänga kontakten mellan kölädret och köbollen mer än vad som är normalt i en vanlig stöt.

6.9 Bollar som fortfarande rör sig

Det är en felstöt att göra en stöt så länge någon boll fortfarande rullar, spinner, eller på annat sätt rör sig på bordet.

6.10 Fel placering av köboll

När det är ”boll i hand” bakom huvudlinjen är det en felstöt att spela bollen på eller framför huvudlinjen. Om spelaren är osäker på om köbollen är rätt placerad får han fråga domaren som då fattar beslutet.

6.11 Felaktigt spel bakom huvudlinjen

När det är ”boll i hand” bakom huvudlinjen och den första bollen som köbollen träffar också ligger bakom huvudlinjen är det en felstöt, om inte köbollen först har passerat huvudlinjen innan träffen. Om en sådan felstöt är avsiktlig anses det som [6.17 Osportsligt uppträdande](#).

Köbollen måste antingen passera huvudlinjen, eller träffa en boll framför eller mitt på huvudlinjen, annars är det en felstöt och det blir boll i hand för motspelaren enl. reglerna för det specifika spelet.

6.12 Biljardkö på bordet

Om spelaren använder biljardkön för att mäta eller sikta, är det en felstöt om han inte har en hand på kön.

6.13 Stöta när det inte är spelarens tur

Det är ett ”standardfel” att oavsiktligt stöta när det inte är spelarens tur. Normalt så blir bollarna liggande i den nya positionen. Om en spelare medvetet spelar fast det inte är hans tur behandlas det som [6.17 Osportsligt uppträdande](#).

6.14 Tre fel i rad

Om en spelare gör en felstöt tre gånger i rad utan att däremellan göra en godkänd stöt är det ett ”allvarligt fel”. I spel som ger poäng per uppläggspel som ger poäng per upplägg, såsom Nine Ball, måste felen begås i samma upplägg. En del spel, såsom Eight Ball, använder inte denna regel. Den stötande spelaren måste varnas före stöt att han har två fel. Om han inte blir varnad och begår ett tredje fel, skall detta endast ses som fel nummer två.

6.15 Långsamt spel

Om domaren anser att en spelare spelar för långsamt, kan han uppmana denne att spela snabbare. Om spelaren ändå inte spelar snabbare kan domaren besluta om ”shot clock” på båda spelarna i denna match. Om spelaren inte stöter inom tidsramen för den aktuella turneringen anses att ett ”standardfel” har begåtts och motståndaren får de fördelar som gäller för det aktuella spelet. (Regel [6.17 Osportsligt uppträdande](#) kan även komma i fråga.)

6.16 Fel på Magic Rack

Det räknas som en felstöt när ett Magic Rack efter det avlägsnats från spelytan påverkar spelet, t.e.x. om Magic Rack ligger på en vall och en boll (kö- eller nummerboll) vidrör det när det ligger på vallen.

6.17 Osportsligt uppträdande

Normalt är straffet för osportsligt uppträdande detsamma som för ”allvarligt fel”, men domaren kan utdöma ett annat straff beroende på hur allvarligt felet är. Straff som kan utdömas är en varning; ett ”standardfel” som räknas in i ”tre fel i rad”; ett ”allvarligt fel”; förlust av ett upplägg, set eller match; diskvalifikation från turneringen utan anspråk på prispengar, pokaler, rankingpoäng eller andra favörer. Osportsligt uppträdande är alla medvetna handlingar som smutskastar sporten eller ändrar förutsättningarna, så att matchen inte kan spelas på ett sportsligt sätt. Det inkluderar:

- (a) distrahera motståndaren;
- (b) ändra bollarnas position på annat sätt än med en stöt;
- (c) att medvetet ”kixa”;
- (d) fortsätta att spela efter att ett fel har gjorts eller när matchen är avbruten;
- (e) göra övningsstötter under en match;
- (f) markera bordet;
- (g) fördröjande av spelet; och
- (h) använda utrustning felaktigt.

7. Regler/Reglemente för Rullstolstävlingar

7.1 Spelares behörighet

Alla spelare måste ha en fysisk funktionsnedsättning som kräver att rullstol används, såsom paraplegi, kvadriplegi, amputation eller annan erkänd funktionsnedsättning. I vissa fall kan det krävas läkarintyg för att fastställa behörighet.

7.2 Överträdelser som resulterar i fel

(a) Spelaren måste förbli sittande vid stöt (åtminstone en stjärthalva på stol eller dyna). Om dyna används i stolen ska denna hållas plan och täcka sitsen jämnt. Dynan får inte vikas eller ställas på högkant så att spelaren grenslar denna med ben eller stumpar. Spelaren får inte sitta på rullstolens hjul eller armstöd. Den punkt som spelaren sitter på, på sits eller dyna, får inte vara högre än 27 tum/68.5 cm över den golvyta som rullstolen rullar på i dess normala funktion.

(b) Spelaren får inte ha någon fot på golvet vid stöt. Spelaren får inte använda sina ben eller stumpar som hävstång mot vare sig bord eller rullstol vid stöt.

(c) Spelaren får använda vilket som helst hjälpmedel, såsom köförlängare, speciella krattor, o.s.v. Spelaren får inte assisteras vid stöt (en annan person kan dock hålla i kratta vid stöt, men får inte assistera själva stöten med kö). Om en spelare behöver assistans för att rulla runt bordet kan en annan person assistera med detta, men denna person får inte vidröra rullstolen vid stöt.

Överträdelser enligt ovanstående är att betrakta som osportsligt uppträdande ([6.17 Osportsligt uppträdande](#)) och bestraffas vanligen enligt följande: Första förseelse, boll i hand till motståndaren över hela bordet. Andra förseelse, förlust av upplägg. Tredje förseelse, förlust av match. Domaren kan välja annan bestraffning beroende på överträdelsens natur.

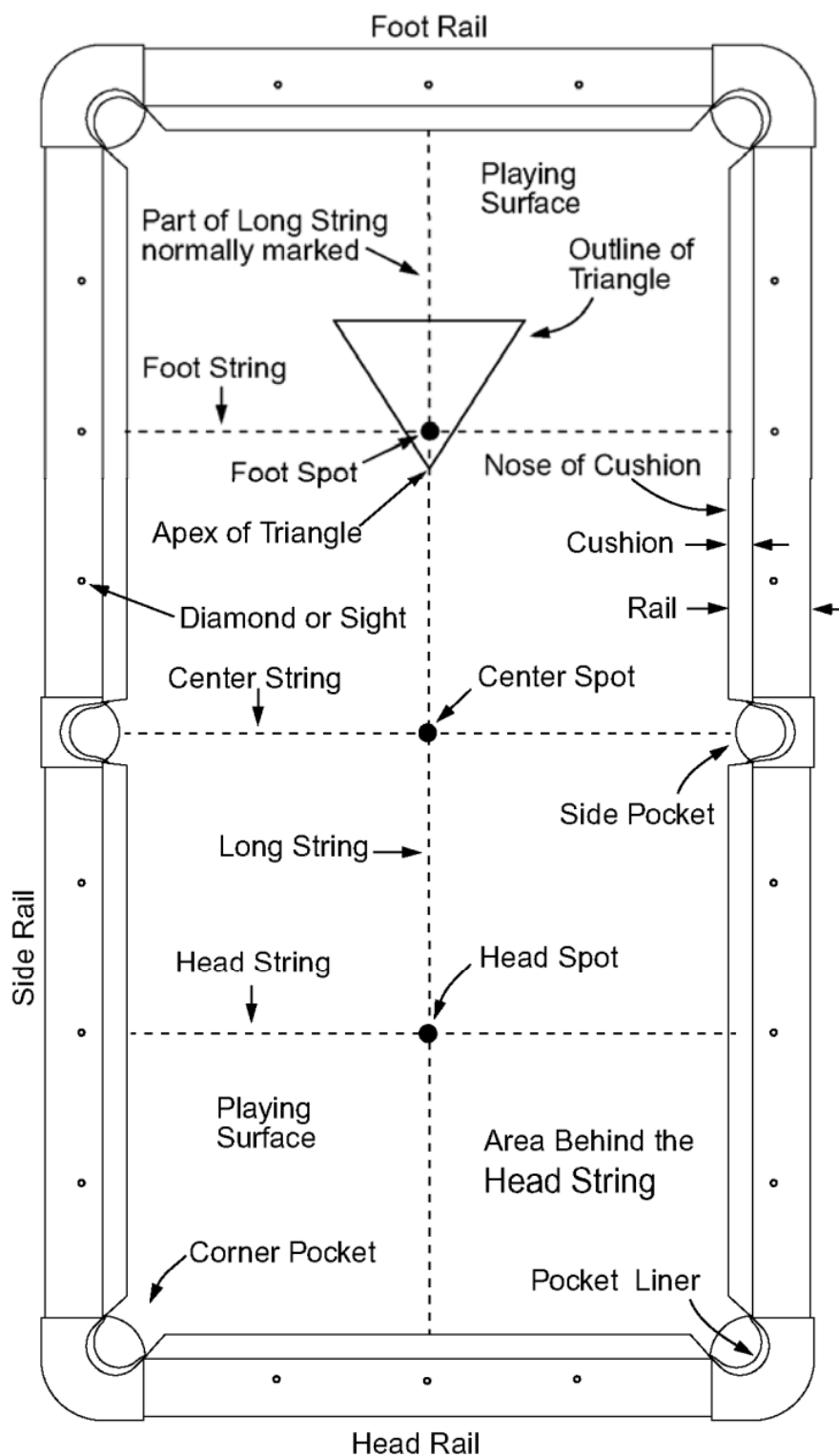
7.3 Krav på rullstol

Stående rullstol får inte användas i stående läge. En spelares rullstol ska vara ren och i gott funktionellt skick.

8. Definitioner som används i reglerna

Följande definitioner tillämpas i reglerna.

8.1 Delar av bordet

Följande definitioner är hänvisningar till bilden ovan. Vissa detaljer som exakta mått och placeringar finns definierade i ”WPA Equipment Specifications”. Aktuell information finns på www.wpa-pool.com.

Bordet består av vallram, gummivallar, spelyta och korgar. Bollarna läggs normalt upp på fotsidan av bordet och spelet startas med köbollen på huvudsidan av bordet. ”Bakom huvudlinjen” är området mellan huvudvallen och huvudlinjen, inte på huvudlinjen. Gummivallarna, vallramen, korgarna och lister är en del av vallen.

Det är fyra linjer som det hänvisas till i olika texter och diagram:

- Längdlinjen går från mitten på huvudvallen till mitten på fotvallen;
- Huvudlinjen (även kallad kvarterslinje) är $\frac{1}{4}$ av bordet närmast huvudvallen;
- Fotlinjen är $\frac{1}{4}$ av bordet närmast fotvallen; och
- Centrumlinjen går mellan de båda miljöhålen.

Dessa linjer är bara uppmärkta på det sätt som nämns nedan.

Vallarna kan ha inlägg som kallas för ”diamanter” eller ”sikten” som markerar $\frac{1}{4}$ av bredden eller $\frac{1}{8}$ av längden på bordet, mätt från gummivallens spets.

På ”spelytan” som är den släta delen av bordet försedd med kläde, skall följande markeringar göras om det aktuella spelet kräver så:

- Fotpunkt, där fotlinjen och längdlinjen möts;
- Huvudpunkt, där huvudlinjen och längdlinjen möts;
- Mittpunkt, där centrumlinjen och längdlinjen möts;
- Huvudlinje, (Kvarterslinje) parallellt med huvudvallen i höjd med huvudpunkten; och
- Triangeln, skall markeras i ytterkant.

8.2 Stöt

En stöt börjar när kölädret får kontakt med köbollen i en framåtriktad rörelse med spelkön. En stöt slutar när alla bollar har slutat att rulla eller snurra. En stöt räknas som godkänd om spelaren inte har gjort en ”felstöt” innan stöten är slut.

8.3 Gjord boll

Bollen är gjord om den stannar i en korg utanför spelytan eller går in i bordets retursystem. En boll som är utanför spelytan i en korg, men fastklämd av en annan boll, anses som gjord om den skulle falla i om man tog bort den boll som ligger närmast centrum av bordet. Om en boll stannar på hålkanten och ligger stilla i fem sekunder, anses den inte som gjord om den sedan faller i hålet. Se [1.7 Bollar som rör sig](#) för mer detaljer. Under denna femsekunders period skall domaren se till att ingen ny stöt görs. En nummerboll som går i håll men återvänder av egen kraft till spelytan skall inte anses som gjord. Om köbollen kontakter en redan gjord boll anses köbollen ha gått i håll, oavsett om den återvänder till spelytan av egen kraft eller inte. Domaren skall avlägsna bollar från en full eller nästan full korg för att förhindra att bollar studsar tillbaks på bordet, men det är spelarens ansvar att se till att detta blir gjort.

8.4 Boll i vall

En boll anses ha spelats i vall om den först inte har kontakt med denna vall och sedan får kontakt med den vallen. En boll som har kontakt med en vall i början av stöten (ligger kloss) anses inte spelas i vall om den inte först lämnar vallen och sedan kommer tillbaks. En boll som går i hål eller hoppar av bordet anses ha träffat en vall. En boll anses inte ligga press med vallen om inte domaren, spelaren eller motståndaren först har inspekterat situationen. Se även §28 i Allmänna tävlingsföreskrifter.

8.5 Boll som lämnar bordet

En boll anses ha lämnat bordet om den stannar på något annat ställe än spelytan men inte i hål. En boll anses också ha lämnat bordet om den inte gör det tack vare att den träffar något objekt som lampor, krita eller spelare. En boll som rullar på vall eller vall ram anses inte ha lämnat bordet om den av egen kraft återvänder till spelyta eller går i hål.

8.6 Förlöp

En stöt där köbollen går i hål kallas förlöp.

8.7 Köboll

Köbollen är den boll som spelaren träffar först när han utför en stöt. Den är traditionellt vit, men kan även vara märkt med prickar eller logos. I poolbiljard används en köboll av båda spelarna.

8.8 Nummerbollar

Nummerbollarna är de bollar som träffas av köbollen med avsikt att spelas ned i hålen. De är speciellt numrerade från ett till det antal som krävs för det aktuella spelet. Färger och markeringar på nummerbollarna är angivna i "WPA Equipment Specifications".

8.9 Set

I visa matcher, är matchen indelad i olika delar som kallas för set. Man behöver vinna ett förutbestämt antal set för att vinna matchen. Ett visst antal poäng eller upplägg krävs för att vinna varje set.

8.10 Triangel/Upplägg

Triangeln är den triangelformade ramanordning som används för att lägga upp bollarna inför öppningsstöten. Upplägg är den grupp av bollar som läggs upp med triangeln. Ett upplägg är också en del av en match, i t.ex. Nine Ball ges det ett poäng per upplägg.

8.11 Sprängning/Öppningsstöt

En sprängning är öppningsstöten på en match eller upplägg, beroende på vilket spel som spelas, när bollarna är upplagda och köbollen spelas bakom huvudlinjen, med avsikt att spränga isär upplägget.

8.12 Ingångar

En ingång är spelarens tur vid bordet. Ingången börjar när det är spelarens tur att stöta, och den slutar när han missar och det är motståndarens tur att stöta. I vissa spel kan en spelare välja att inte stöta då det normalt är hans tur, t.ex. "push-out" i Nine Ball. [Kommentar till den svenska översättningen: I den engelska versionen används begreppet "shooter" för den spelare som har ingång. I den svenska översättningen benämns denne "spelaren" och den som inte står i tur att stöta för "motståndaren".]

8.13 Bollars position

Positionen på en boll avgörs av var centrum på bollen befinner sig. En boll som skall placeras på en punkt eller linje, anses var placerad efter var det vertikala centrumet på bollen befinner sig.

8.14 Lägga tillbaks bollar på bordet

I vissa spel, kan nummerbollar vara i behov av att läggas tillbaks på bordet vid andra situationer än upplägg. De sägs då bli återplacerade. Se [1.4 Återplacering av bollar](#).

8.15 Återskapa bollars position

Om bollarna på ett felaktigt sätt flyttas och det aktuella spelets regler kräver att de skall återplaceras till ursprungsläget, skall domaren återplacera bollarna så noggrant som möjligt.

8.16 Hoppstöt

En hoppstöt är en stöt där köbollen spelas så att den går över en eller flera nummerbollar eller en del av vallen. Om en sådan stöt är laglig beror på hur den genomförs och spelarens avsikt. Normalt är en godkänd hoppstöt spelad med kön vinklad uppåt, för att spela köbollen ned i spelytan så att den studsar upp ifrån densamma.

8.17 Safestöt

En stöt anses vara en safestöt om det aktuella spelet är ett dessängspel och spelaren gör domaren eller sin motståndare uppmärksam på att han tänker spela "safe" innan stöten. Stöten går över till motståndaren efter en safestöt har utförts.

8.18 Kix

En kix inträffar när kölädret halkar på köbollen, troligtvis beroende på en träff som ligger för långt ifrån centrum på bollen eller att för lite krita har används. En kix kan oftast avgöras av det skarpa ljud som uppstår. I en del kix-stötar är en kontakt med köbenet eller köspetsens trä involverat, om en sådan kontakt inte är klart synlig, anses den inte ha inträffat. En "chipstöt" där köbollen och spelytan träffas samtidigt och detta får köbollen att hoppa, räknas som en kix. Notera att en avsiktlig kix faller under regeln [6.17 Osportsligt uppträdande](#) (c).

9. Ten Ball

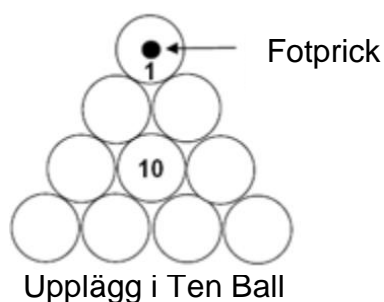
Ten Ball är ett dessäng spel som spelas med nummerbollarna 1 till 10 samt köbollen. Den lägst numrerade bollen på bordet skall alltid träffas först (med undantag för Push Out). Om boll nummer 10 sänks i en godkänd öppningsstöt, återplaceras den och spelaren fortsätter sin stöt med det uppkomna läget. Endast en boll får annonseras vid varje stöt, man kan däremot göra fler bollar än den annonserade och fortsätta spela. På sprängningen behöver ingen boll annonseras. Se [9.5 Annonsera och göra bollar](#).

9.1 Bestämna öppningsstöt

Den spelare som vinner teckningen bestämmer vem som skall göra öppningsstöten. Varannan sprängning är standard, men §15 i Allmänna tävlingsföreskrifter kan också tillämpas.

9.2 Upplägg i Ten Ball

Nummerbollarna skall läggas upp så nära varandra som möjligt i en triangelform, vilket innebär att varje boll skall vara i kontakt med intilliggande bollar. Boll nummer 1 skall ligga längst upp i triangeln och på fotpricken, boll nummer 10 skall ligga i mitten av triangeln. Övriga bollar har ingen speciell inbördes ordning. Se även §4 i Allmänna tävlingsföreskrifter.

9.3 Korrekt öppningsstöt

Följande regler gäller vid öppningsstöt:

- (a) Spelaren som gör öppningsstöten börjar med boll i hand bakom huvudlinjen; och
- (b) Någon boll måste gå i hål eller minst 4:a bollar måste gå i vall annars är öppningsstöten fel. Se även §17 i Allmänna tävlingsföreskrifter.

9.4 Stöten efter sprängning – Push Out

Om inget fel har gjorts i öppningsstöten, har spelaren som gör stöten efter sprängning möjlighet att göra en "Push Out". Han måste klargöra för domaren (motståndaren, vid spel utan bordsdomare) att han tänker göra en "Push Out". Vid en "Push Out" tas ingen hänsyn till reglerna [6.2 Fel Bollträff](#) och [6.3 Ingen boll i vall efter träff](#). Om inget fel begås i stöten har inkommande spelare möjlighet att ta läget som det ligger eller låta stöten gå tillbaka till spelaren som gjorde "Push Out". Alla bollar som går i hål vid en "Push Out" förblir kvar i hål, utom boll nummer tio som återplaceras på fotpricken eller närmast bakom.

9.5 Annonsera och göra bollar

När en spelare försöker att göra en boll (förutom i sprängningen) måste han annonsera denna. Både boll och hål måste annonseras om de inte är helt uppenbara. Detaljer såsom vall, kontakt med andra bollar eller om andra bollar kommer att gå i hål, eller liknande behöver inte anges.

För att en annonserad stöt skall räknas måste domaren (eller motståndaren, vid spel utan bordsdomare) vara införstådd med vad spelaren tänker göra. Om situationen är oklar får domaren fråga spelaren om avsikten med stöten.

9.6 Safe

Efter sprängningen kan spelaren alltid annonsera "safe", som tillåter honom att träffa den lägst numrerade bollen, utan att göra densamma och därmed avsluta sin ingång. Om spelaren däremot sänker den lägst numrerade bollen har motståndaren möjlighet att spela läget som det ligger eller lämna tillbaks stöten till den spelare som sänkte bollen. (Se [9.7 Felaktigt gjorda bollar](#), som även gäller vid "safe".)

9.7 Felaktigt gjorda bollar

Om spelaren missar den tänkta stöten och gör den annonserade bollen i fel hål eller gör en annan boll, är spelarens ingång avslutad. Den inkommande spelaren har däremot möjlighet att spela läget som det ligger eller lämna tillbaks stöten till sin motspelare.

9.8 Fortsatt spel

Om en spelare med en korrekt stöt sänker den annonserade bollen får han fortsätta spela. Alla ytterligare bollar som sänks i en korrekt stöt blir kvar i hål, förutom boll nummer 10, se [9.9 Återplacering av bollar](#). Om spelaren korrekt sänker boll nummer 10 i en annonserad stöt då boll nummer 10 ännu inte är lägsta nummer på bordet, återplaceras boll nummer 10 och spelaren fortsätter spela. Om spelaren sänker boll nummer 10 i en annonserad stöt då boll nummer tio är sista nummerboll kvar på bordet vinner han upplägget. Om spelaren misslyckas med att sänka den annonserade bollen eller gör ett fel, går stöten över till motståndaren. Var stöten felfri får den inkommande spelaren acceptera läget och spela som bollarna ligger.

9.9 Återplacering av bollar

Om boll nummer 10 går i vid en felstöt, vid "push out", vid sprängning, eller om den går utan att vara annonserad, eller görs i fel hål, eller hoppar av bordet så återplaceras den på fotpricken eller närmast bakom, se [1.4 Återplacering av bollar](#). Inga andra bollar återplaceras, dessa skall ses som gjorda.

9.10 Standardfel

Om spelaren begår ett standardfel så går stöten över till motståndaren. Den inkommande spelaren har då boll i hand över hela bordet, (se [1.5 Boll i hand](#))

Följande är standardfel i Ten Ball:

[6.1 Köbollen går i hål eller hoppar av bordet](#)

[6.2 Fel bollträff](#)

[6.3 Ingen boll i vall efter träff](#) (Köbollen måste alltid träffa lägsta nummerboll på bordet först)

[6.4 Ingen fot i golvet vid stöt](#)

[6.5 Boll som hoppar av bordet](#) (Den enda nummerboll som återplaceras är nummer 10)

[6.6 Touché](#) (reglerna för touché kan variera beroende på tävling)

[6.7 Dubbelstöt/Pressbollar](#)

[6.8 Fösning](#)

[6.9 Bollar som fortfarande rör sig](#)

[6.10 Fel placering av köboll](#)

[6.12 Biljardkö på bordet](#)

[6.13 Stöta när det inte är spelarens tur](#) (se även [6.17 Osportsligt uppträdande](#))

[6.15 Långsamt spel](#) (bara då shot clock används)

[6.16 Fel på Magic Rack](#)

9.11 Allvarliga fel

Tre fel i rad ([6.14 Tre fel i rad](#)) gör att spelaren som begår felen förlorar upplägget. Vid osportsligt uppträdande ([6.17 Osportsligt uppträdande](#)) avgör domare eller tävlingsledare omfattningen av straffet som ska stå i paritet med förseelsen.

9.12 Dödläge

Om ett dödläge uppstår (se [1.12 Dödläge](#)) där ingen av spelarna kan eller vill försöka avsluta upplägget, skall det spelas om. Den spelare som öppnade det aktuella upplägget öppnar även omspelet.